

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ÅRSSKRIFT

FOR

FORENINGEN ANKERHUS

1949

UDGIVET AF
FORENINGEN ANKERHUS

Beretning om året 1949

Af Folmer Dam

Ligesom dets nærmeste forgængere blev året 1949 et godt år for seminariet. Dimissionsholdet var det største, der nogensinde er udgået fra Ankerhus, nemlig 47, og vi begyndte til maj med 37 2det års og 45 1ste års elever. Kursus til uddannelse af skolekøkkenlærerinder har det på grund af de sføre vikarvanskeligheder i folkeskolen ikke været muligt at afholde, men vi håber til august 1950 at komme i gang med skolekøkkenlærerindeuddannelsen igen, idet vi anser det for at være af betydning, at der også på landet gives mulighed for denne uddannelse, ligesom det naturligvis er en fordel for seminariet stadig at holde forbindelse med folkeskolens lærerinder vedlige. På vort 3 mdr. kursus for viderekomne fra januar var der 14 elever, og dette kursus har vi yderligere udbygget, både hvad teori og praksis angår, så både eleverne og lærerkræfterne er glade for det. I øvelsesskolen har vi 8 elever, kunne sagtens få flere, men synes det er et passende antal. Derudover har fru Guld 2 børneklasser og 3 aftenskolehold, hvoraf det ene består af 17 unge mænd.

Vi har i det forløbne år dimitteret 6 unge norske lærerinder, og vi har 5 norske elever på 2det års og 4 på 1ste års. Vi er stadig meget glade ved dette norske indslag i elevflokket, men der er desværre udsigt til, at den ordning, vi med undervisningsministeriets billigelse har truffet med husstellkontoret om optagelse af norske elever, ikke vil være gældende i fremtiden, da nordmændene nu snart selv kan uddanne de lærerinder, de har brug for. Dette vil dog forhåbentlig ikke forhindre, at vi også i fremtiden får

norske elever på seminariet. Det er også værd at bemærke, at der er en sydslesvigske elev blandt andet års, men det er beklageligt, at det er så vanskeligt for sydslesvigske elever økonomisk set, idet undervisningsministeriet ikke kan yde dem statsunderstøttelse.

Udbygningen af seminariets lokaler og hjælpemidler har vi heldigvis kunnet fortsætte. Det elektriske køkken er blevet fuldstændig moderniseret. Til Ø. K. har vi anskaffet et Aga-komfur og til det huslige arbejde forskellige nye maskiner. På Regensen har vi fået indrettet et stort, nyt badeværelse, og istandsættelsen af lokaler og inventar efter krigsårenes stærke slid er nu praktisk talt tilendebragt, således at seminariet står vel rustet til arbejdet i den kommende tid. Når denne udbygning af seminariet har været mulig, skyldes det ikke blot det store elevtal, men også den efterhånden ret betydelige statsstøtte, det modtager, og man kan fra husholdningsseminariernes side kun glæde sig over den store forståelse og velvilje, hvormed Undervisningsministeriet ser på seminariernes virksomhed.

Nogen egentlig ændring i uddannelsen af husholdningslærere er der i det forløbne år ikke sket. Den rivende udvikling på det tekniske område gør imidlertid en ændring af fagfordelingen nødvendig. Som det er, har undervisningen slagside i retning af mad både teoretisk og praktisk, og det forekommer mig bydende nødvendigt at få dette forhold ændret. Seminarierne er da også enige om at søge forhandling med Undervisningsministeriet om en vis begrænsning af eksamenskravene i sådanne fag som kostlære, varekundskab og botanik med mikrobiologi. Hvis en sådan begrænsning skulle opnås, vil det være muligt i fremtiden at lægge mere vægt på material-, redskabs- og maskinlære, boliglære og andre tekniske fag, men en ændring af fagfordelingen er naturligvis lapperi. Før eller senere bliver man nødt til at tage stilling til den 3-årige uddannelse, og det er i så henseende betydningsfuldt, at man såvel i Sverige som i Norge er i færd med at udarbejde planer for en fuldstændig revision af husholdningslærerindeuddannelsen. Der kan

næppe være tvivl om, at uddannelsen i vore 2 broderlande meget snart vil blive i det mindste 3-årig.

Man kan naturligvis henføre til, at husholdningslærerinderne efter endt uddannelse kan søge ind på specialkurserne ved Århus Universitet. Disse kurser er meget værdifulde, og vi har da også i år som den 5. i rækken en af vore lærerinder, frk. Eli Laudrup, derovre. Men kurserne er jo ikke obligatoriske, og det bliver derfor et meget begrænset antal husholdningslærerinder, som får denne specialuddannelse. Måske var det overvejelse værd at gøre specialkurserne obligatoriske i stedet for at indføre en 3-årig husholdningslærerindeuddannelse, men hele spørgsmålet bør sikkert snarest tages op til behandling i et sagkyndigt udvalg, og man må håbe, at undervisningsministeriet vil tage initiativet til nedsættelse af et sådant udvalg. Med den rivende udvikling, husholdningsvidenskaben og husholdningsteknikken i det sidste decennium har gennemgået, må det anses for et rimeligt krav, at husholdningslærerindeuddannelsen bringes på højde med udviklingen, og det er der med den nuværende ordning ikke megen mulighed for.

Dimissionsfesten den 26. marts fik særlig glans derved, at statskonsulent fru *Berit Branstorp Haugen* var kommet til stede som repræsentant for det norske landbrugsdepartement, hvorunder husholdningslærerindeuddannelsen i Norge sorterer. Husholdningsinspektør fru *Ulla Pedersen* foretog dimissionen og fremkom med nogle historiske oplysninger om husholdningsundervisningen i Danmark med særligt henblik på »Ankerhus« og nævnte, at man herfra søgte forbindelse med landboforeningerne, som udvalgte censorerne til de første eksaminer for husholdningslærerinder. Skønt censorerne ikke var beskikkede af staten, var eleverne lige så bange for eksamen den gang, som de har været det siden, efter at der i 1924 blev ansat censorer med statens stempel. Mindede om, at husholdningsseminarierne siden loven af 1942 havde været ligestillet med andre seminarier.

Efter at fru Ulla Pedersen havde overrakt de unge lærerinder deres eksamensbevis, uddelte fru *Lauridsen* som

sædvanlig ankerhusmedaljerne og sagde derefter til dimit-
 tenderne: Måtte de få lykke til at udnytte mulighederne
 til at tage dette arbejde op og skabe sig en livsgerning. Vi
 står ved begyndelsen af foråret med de gryende håb, og
 vi nærer også håb til de unge lærerinder. Jeg ønsker inder-
 ligt, at I, når tiden er inde, må kunne høste frugten af
 jeres arbejde. Men jeg vil også ønske, at I forstår tidens
 problemer og gør jeres bedste indsats og ser bort fra
 småtterier. Jeg håber, at I med godt humør går i lag med
 dagens gerning, og at I foregår andre med et godt eksempel,
 også arbejdsmæssigt set. — Fru *Ulla Pedersen* fik pány
 ordet og dvælede ved Sorøs store minder, der talte deres
 stærke sprog alle vegne, lige fra middelalderen til vore dage.
 Også dette århundrede har gjort Sorø kendt vidt omkring,
 bl. a. ved fru Lauridsens indsats på husholdningsunder-
 visningens område. Som dronning Margrethe havde det
 store vidsyn, har fru Lauridsen haft det samme. Som det
 blev sagt om Absalon, kan det også siges om fru Lauridsen:
 Hun er gavmild, ydmyg og jævn i sin færd. Hendes indsats
 for husholdningsundervisningen er kendt viden om, og dens
 betydning er uoverskuelig. Henvendt til dimitterende ud-
 talte fru Ulla Pedersen: »Det er et privilegium at komme
 på Ankerhus, og de må ikke glemme, hvad De har fået
 her. Nu er De nået igennem eksamens nåleøje og får nu
 en opgave at røgte og samle Dem om. Jeg vil håbe, prøven
 har modnet Dem, og når De nu skal ud i livet og omgås
 andre mennesker, da vil jeg bede Dem om at forstå, at
 vi har forpligtelser til at udnytte vore evner, yde det bedst
 mulige og på en sådan måde, at det mærkes. De har ikke
 alene forpligtelse overfor Deres overordnede, men overfor
 alle, De har med at gøre. Husk, hvad der er sagt: Det
 gælder om aldrig at være færdig, men altid på vej! Arbejd
 videre med Deres fag! Prøv at finde, hvor De har Deres
 særlige evner og interesser. Evner forpligter. Benyt dem,
 der er brug for dem alle. Tillykke og velkommen i hus-
 holdningslærerindernes lag. Og een ting til: Gør altid denne
 skole ære!«

Derefter holdt fru *Branstorp Haugen* en inspireret tale til de unge lærerinder, hvori hun bl. a. sagde: »Mange norske kvinder har besøgt Ankerhus og er kommet tilbage med glæde fra besøget. Tak for, at norske elever har fået tilladelse til at være her i disse to år. Vi sætter pris på den imødekommenhed, der er vist os. Ideen til at modtage norske elever er kommet fra Danmark. Jeg takker alle på Ankerhus for, hvad de har gjort for disse elever. Der er blevet knyttet venskabsbånd mellem Danmark og Norge. Den tid, vi lever i, gør det nødvendigt at se ud over egne grænser for at skabe enighed mellem mennesker. Vi er glade for at få bragt dansk ånd og dansk kultur til Norge, og vore norske elever har også bragt et pust til Danmarks sletter fra Norges fjelde. Der er symbolik i dette at afslutte skolearbejdet i den lyse vår. Jeg vil håbe, at jert arbejde for hjemmene må få sin rette vurdering, for jer ligger en stor opgave. Velkommen tilbage til arbejdet! Bliv til lykke og held!«

Endelig talte *Folmer Dam* til dimittenderne og sagde: »Nu har de, der i dag er dimitteret, nået et mål; de har fået privilegium på at kunne undervise unge mennesker og på at kunne arbejde videre. Deres undervisning skal ikke alene være båret af faglig dygtighed, men også af ånd og menneskelig forståelse. Nu har De været her på seminariet i 2 år, og i den tid har jeg lært Dem at kende som et levende, interesseret og meget begavet hold. Jeg tror at kunne sige, at vort samarbejde har været rigt og båret frugt. Til nordmændene vil jeg sige, at vi har behandlet dem, som vi har behandlet vore egne. De har været som salt for holdet, og De har hævdet gamle Norges ære i kappestriden. Det har glædet mig, at De har klaret Dem så godt. Det indslag, De har givet, har været af betydning for os. Til lykke med gerningen i Norge. Og til alle de nye lærerinder vil jeg sige tilsidst: Glem ikke, at det ikke alene er den faglige uddannelse, det har drejet sig om; men husk, at De frivilligt har valgt et arbejde i den frie skole, og tag de kår, den byder. Sidst, men ikke mindst:

Husk, at skolen skal være for livet. Held og lykke til Deres gerning.«

Ved den efterfølgende festmiddag takkede *Astrid Øksne* og *Elisabeth Sølvsten* på de unge lærerinders vegne, og *Gunvor Sårheim* overrakte med en tak fra de norske elever seminariet en smuk, hjemmevævet bordløber. Yderligere havde forstanderinde, frøken *Margrete Pedersen*, fru *Wille Jørgensen*, forstanderinde frøken *Vestergård*, Sorø, og frøken *Tarp* ordet, medens fru *Elise Kampp Pedersen* og købmand *Carsted* takkede skolen på forældrenes vegne.

Mange danske og udenlandske gæster lagde i årets løb vejen om ad Ankerhus. Medlem af grønlandskommissionen fru *Kathrine Chemnitz* kom sammen med fru kaptajn *Balle*, og den norske pioner, fru *Schønberg Erken* glædede os med et besøg. Desuden kan nævnes *Anna Gisladottir* fra husholdningsseminariet i Reykjavik, *Aino Tulliainen* og *Anja Lotzønen* fra Finland, den meget indtagende *Lucille Frazer* fra British Guinea og forstander, dr. *Erika Risli* sammen med husholdningslærerinderne *Verena Wietmer* og *Hedwig Myffeler* fra Schweiz; af andre kærkomne og interesserede gæster, nævnes lederne af Hemmens Forskningsinstitut fru *Carin Boalt* og fru *Marit Neymark*, som under vort ufri-villige sverigesophold var min kone og mig til stor hjælp, *Halldora Bjarnadottir* fra Island, fru *Gerda Sperr* fra Fack-skolan för huslig Økonomi i Uppsala, *Joan Meikle* fra East-bourne, *Ethel Green* fra Sussex og inspektrice *Elly Bergervoet* fra Arnhem. Af særlig interesse for seminariet var det naturligtvis, at bureauchef for husstellkontoret i Norge, *Ellaug Svestad* og fhv. bestyrerinde for Statens lærerinneskole i husstell *Bergliot Torp* aflagde seminariet et besøg og drøftede aktuelle under visningsproblemer med ledelsen. Sidst men ikke mindst var det en oplevelse den 2. september at få besøg af den engelske undervisningsminister mr. *Tomlinson* med frue og sekretær tillige med undervisningsminister *Hartvig Frisch*, undervisningsinspektør *Højberg Christensen*, departementchef *Michelsen*, kontorcheferne fru *Torkild-Hansen* og frøken *Vøltz* og professor *Nørlund* m. fl.

Også et stort antal foreninger har i sommerens løb gæstet skolen. Blandt disse skal særlig nævnes de danske husmoderforeningers engelske gæstegruppe og frøken Ste-manns internationale kursus. Af udenlandske hospitanter har der også været mange. Vi har således fortsat udveks-lingen med Holland, således at *Birgit Groesen* og *Annelise Feldthusen* i april var 14 dage i Deventer, medens til gen-gæld *Tjaah Evers* og *Hetty Berendsen* var 14 dage på Ankerhus. Af norske hospitanter har vi haft *Aslaug Berg*, *Stabekk* og *Lovise Ek*, Oslo samt *Kari Leni* og *Gunborg Torgrimsby*, Arendal.

Årets fester har været de traditionelle, og vitaminsketchen »De nye og de gamle« blev opført ved fættergildet, elev-mødet og forskellige andre lejligheder. 2det års udstilling midt i september var i år særlig vellykket og var besøgt af ca. 800 gæster.

Seminariets lærerstab er omtrent den samme som i fjor, dog har Bolette Vad vikarieret for Eli Laudrup, og Sigrid Larsen er afløsningslærerinde i stedet for Emilie Bach Pedersen. Fru Wille Jørgensens sygdom trak længere ud, end vi regnede med, så Folmer Dam måtte føre 1ste års op til eksamen i kemi, men fra det nye skoleårs be-gyndelse har Fru Wille Jørgensen igen overtaget kemi-undervisningen og er heldigvis i fuld vigneur.

Når jeg ser tilbage på det forløbne år, kan jeg kun se grund til at være taknemlig. Det er i virkeligheden be-undringsværdigt, hvad de unge piger, som kommer på seminariet, kan nå i løbet af de 2 korte år, vi har dem. Det kan mærkes, at foruddannelsen nu er mere ensartet end tidligere, og der er ikke tvivl om, at husholdnings-skolerne sætter deres præg på eleverne, men der skal allige-vel stor flid og energi til for at gennemføre den krævende uddannelse med et godt resultat. Der skal også humør til, både fra elevens og lærerkræfters side, og selvom det af og til kan knibe både med kræfterne og humøret, synes jeg, at forholdet i det store og hele er så godt, som man kan ønske sig det. Der er grund til at være ikke alene

lærerstabem, men alle skolens hjælpere taknemlig for god indsats, men der er i lige så høj grad grund til at takke eleverne for flid, pligtroskab og menneskelig forståelse. Hvis de elever, vi får på seminariet, kan tages som et udtryk for den danske kvindelige ungdoms kvalitet, er der ingen grund til klage.

Vor dronning!

Det er Dronning Alexandrine — hende, der for de mange, mange år siden, ung, fin og sød kom som prins Christians brud og drog ind på Sorgenfri — som frue i det nystiftede hjem venligt sagde goddag til prinsens gardekammerater. — Legenden fortæller endog, at hun med et lille kniplingsforklæde på serverede kaffe for dem — hende der som den yndigste kronprinsesse drog ind på borge og i huse — som den klogeste mor opdrog sine børn, sine kække sønner — hende, der blev kong Christian den Tiendes fylgje, hans kære kone, hans højtagtede dronning — hende, som vi i de strenge år fortrøstede os til — hende som vi takker for at have blandt os den dag i dag —!

Magdalene Lauridsen.

Til elevmøde 1949

Mel.: Hr. Peder kasted runer —

*N*år æbler dratter ned på havens gange,
 når svalen kvidrer sine afskedssange,
 når mørket falder tidligt,
 når svampe myldre frem,
 når blade daler blideligt
 og gæsterne tar hjem
 — så er det tid at kalde sammen!
 Bud går ud til ier allesammen:
 Kom herhid.

*Velkommen, kære venner, til vort stævne,
 og lad os alle efter lyst og evne
 i dag vort bidrag yde
 til kammeratlig fest,
 så alle må sig fryde
 og glæden være gæst.
 Skolens børn, de er skolens ære,
 stolte af jer vi trygt kan være,
 nu som før.*

*Læg for en stund bekymringer til side,
 at længst henfarne dage frem kan skride,
 og lyse for os alle
 i mindets skønne glans,
 så nye blomster stelles
 i dets farverige krans.
 Fortids røst ind i fremtid nynner,
 hvor I slap, andre nu begynder.
 Løfter arv.*

F. D.

Lidt fra husholdningsskolen Gl. Ankerhus

Der bliver måske ofte rænonseret som så — ja på sådan en skole som gl. Ankerhus går det ene halve år nok som det andet, det er blot at vende bladet og begynde igen — nej — så langt fra går det sådan, det er ikke lokalet, timeplanen o. l. der bestemmer farten. Alle de vidt forskellige unge piger, som har bestemt sig til at være på skolebænk igen en lille tid, de er meget medbestemmende, det er deres inspiration, som påvirker skolen med dens lærere til at kunne give mere eller mindre, og som i grunden derfor selv har et stort ansvar for, hvad de evt. får ud af skoleopholdet, derfor bliver hvert halve år meget forskelligt, aldrig det samme om igen, det er et dejligt levende materiale, vi har at arbejde med på husholdningsskolerne.

Derfor har også dette år, trods den nogenlunde ens »dagens gang«, adskilt sig meget fra året 1948; det vi har snakket mest om her i det forløbne år er vist vor lege-stue og så den nye etage, de to forbedringer, som vi har glædet os til at få og få udnyttet.

Legestuen, som vi fik påbegyndt sidst i november 1948, blev færdig til indvielse den 22. januar. Sammen med håndværkerne og forskellige medinteresserede fejrede vi aftenen bogstaveligt ved at »lege« lidt sammen, og det må siges, at vinterpigerne havde den rette forståelse, de havde arrangeret lidt underholdning fornøjeligt og nydeligt, ikke mindst børnehaveafdelingen gjorde sig og var aktuelt truffet. Vi synes selv, lokalet er blevet kønt, og rummet virker hyggeligt. Det store billede af »gildet i højen«, som i sin tid blev malet af tante Caline (Caroline v. Deurs) og som i mange år hængte oppe på Regensens Torv, pryder nu endevæggen og er kommet til sin ret i lidt mere lys. Mor Magda fik som sædvanlig en god ide ved at få de tidligere elevholds billeder hængt op, så man let kan finde de gamle, kendte ansigter og tillige læse, hvad de hed dengang, og hvor de

var fra, altså de gamle elever er med til at pynte legestuen. Fættergildemiddagen stod selvfølgelig også derovre, ved hjælp af den indlagte gas kunne vi holde sovsen og os selv varme. Da det sædvanlige fættergildevejr med frost og sne udeblev i år, pyntede vi med »snevejr« indendørs i stedet.

Vejrguderne har ellers overrasket os mange gange i dette år, men det sætter en vis kulør på tilværelsen. Den 16. februar var det så strålende, at vi kunne tage på cykletur til Bromme og Tersløse. 1ste marts blev det så forrygende snestorm, at skorstenspiben på skolekøkkenet blæste ned, heldigvis til den rigtige side, ellers havde taget næppe holdt. Da vi skulle tage imod sommer eleverne, var vejret så under skønt, skov og have stod i fagreste pragt, og derfor, så snart der kunne blive tid, kørte vi til Munkedam, det mest yndefulde af Sorøs omegn, når bøgen er ganske lysegrøn, og kærne på Susåens enge vifter sommerligt med halerne. Derimellem havde vi ganske vist et usandsynligt tordenvejr midt under Folke Triers foredrag om »Ygdrasil«, så Thor og Odin næsten følte nærværende. 19. maj blev det så styrtende et regnvejr, at vi måtte tilkalde Zonen sent om aftenen, da regnen visse steder styrtede ned på gangen i Elevføljen. Sandheden tro må vi dog fortælle, at vi simpelthen ikke havde tag på huset. Vi var nemlig begyndt at sætte etagen ovenpå havefløjen, og var jo lidt nervøse for, at vi ikke skulle få taget på igen, førend det atter blev regnvejr, ikke uden grund, det blev altså styrtregn. Der arbejdedes den ganske sommer på etagen, det var med nød og næppe vi blev færdige, til vinterpigerne skulle komme, men nu er den der. Den er bleven et stort plus for os, to nye, hårdt tiltrængte toiletter, et dejligt badeværelse og 7 yndige små værelser, så nu kan vi have plads til 42 elever, og håber jo så på, at så mange vil finde vej hertil efterhånden. Væggen på gangen er tapetseret med grønne ranker, bærer derfor navnet Løvstræde. De to værelser på den lille gang, der fører ned til skolekøkkenet, er likvideret, håber at få indrettet et konserveringskøkken der. Vaskekælderen er også bleven forbedret ved hjælp af en centrifuge, selv telefonen

har skiftet karakter, den er blevet automatisk, det har unægtelig hjulpet på den ellers så svimlende telefonregning.

Skolearbejdet skal jo først og fremmest passes, men der er dog bleven tid til at muntre os ind imellem på forskellig måde, udnyttet chancerne, når de har meldt sig. En aften ud over det almindelige blev det, da statsradiofoniens store vogn kørte op foran døren, et herligt syn da de unge piger lyttende flokkedes om vognen, hvor de kunne følge optagelsen fra verandaen foran havestuen, hvor Axel Dahlerup og Mor Magda sad og snakkede hyggeligt sammen, det endte med, at pigerne sang et par sange, som ligeledes blev optaget på plade, så vi senere hen på sommeren kunne høre dem i en danmarksudsendelse synge »Danmark, nu blunder den lyse Nat« og i tilgift »En lille Høne«.

Nogle meget vellykkede ture fik vi også i sommerens løb. Trelleborgturen blev helt rigtig, en oplevelse at sidde inde i Vikingehuset og gennem døren se ud på marken, hvor fårene gik og græssede, alt imens fru Saxtorph meget levende berettede om vikingetiden — og tersløsegårdturen, hvor vi af fru Tønder fik en interessant forklaring om det, der knytter sig til Holbergs gamle gård. Efter en kaffepause benyttede en del af os chancen, kørte videre til Munke-Bjærgby, hvor der skulle afsløres en mindesten for læreren og digteren Anton Nielsen, og hvor Sigrid Trier skulle tale i prætegårdshaven, men det blev regnvejrr, derfor talte fru Trier i kirken i stedet for, det blev en skøn og værdifuld oplevelse.

En del af de unge tog en aftentur med fru Eriksen ud på Vejbjerggård og fik lov til at se fru Nielsens store fjerkræhold, især af gæs og ænder, det blev til stor glæde og nytte for dem, der var med. Ungdommen fik også lejlighed til at se, hvor godt og kønt huset var indrettet, blev oven i købet budt på forfriskning — »den, der tager barnet ved hånden, tager moderen om hjertet«, sådan følte vi det, da de unge kom hjem og fortalte om turen.

Den traditionelle holmegårdstur med besøg på Glasværket, Herlufsholm og Käblers Keramikfabrik hører til

årets store ture, den er værd at glæde sig til. I år fik den en særlig glans derved, at vi på hjemturen fik lov at stoppe op på »Fruergård«, hvor den ældre sognefoged Pedersen og hans kone, samt de unge folk, som nu var rykket ind på gården, åbnede deres døre for os til stuer, køkken og kælder, ja selv staldene, ensilagebeholder m. m. blev bl. a., til fru Eriksens store glæde, forevist og forklaret grundigt. Samledes tilsidst i den smukke have, hvor der på bordene var dækket op med frugt og læskende drikke til os, hvor vi også af det, der *der* blev sagt, fik et vidnesbyrd om, hvad dygtighed og flid på landet kan give menneskene af værdi og glæde.

Sct. hansaften druknede næsten for os i år, dog ikke i regn, men i uendelige menneskemasser, så vor lille fri-luftscene, der den aften skulle stå sin prøve, blev næsten trampet ned og belærte os om bedre afspæring næste gang. Det smukke bål og faklerne, der sluttede aftenen, blev dog til glæde for alle. Alt dette og mange andre fornøjelser og oplevelser er det godt at få med ind i skolelivet. Kammer-skabet udvikles i de fælles oplevelser, det er morsomt at iagttage, hvad det kan føre med sig, sommetider langt ind i fremtiden.

Hvad er stort og hvad er småt, det er i hvert fald givet, at højskolesangbogen med sine mange dejlige fortællende sange, ikke mindst, når de ikklædes liv ved hjælp af organist Schiøtz, har deres store betydning selv på en husholdnings-skole, og fru Eriksens »svanesang« med dyrene og om dyrene sammen med »berne« er også med til at give dag-ligdagen kolorit.

Der har været røkket lidt ved vor gamle stab i det for-løbne år, idet frk. Faurholdt til maj forlod os for at gå ind i et helt andet arbejde, blev i sommer afløst af Anne Guld og i vinter af Sara Mølgård. Frk. Simmenfeldt fik lyst til at komme på skolebænk igen, rejste til november over på kirkehøjskolen i Snoghøj. Pia Henningsen, som var elev på Gl. Ankerhus 1943, og som senere har taget eksamen på Suhls Seminarium, har afløst frk. Simmenfeldt. Frk. Højer,

som vi heldigvis stadig har som regent i skolekøkkenet, er os en god hjælper, også når de »nye« skal begynde, så overgangen ikke føles alt for vanskelig, hverken for dem eller for os. Skolen er taknemlig for de gode hjælpere, som her vil gøre et stykke arbejde for kortere eller længere tid til gavn for ungdommen.

Rent geografisk er det også altid spændende, hvor eleverne kommer fra, sommerholdet var i den henseende »tredelt«, idet der bl. a. var 3 vendelboere, 3 fynboere, 3 sydslesvigere, 3 københavnere, 3 boruholmere og 3 nordmænd, de måtte ofte holde for i den anledning. I vinter er de kommet fra 15 forskellige amter, en dejlig blanding — synes vi har vundet nyt land, idet øerne Femø og Sild også er repræsenteret.

Margaret Lauridsen.

Årsmødet 1949

Årsmødet afholdtes søndag d. 4. september. Indbydelsen lød dog på, at de langvejs fra ventedes lørdag aften.

Der var i år mange hold jubilarer. Der var 22 mødt af 10 års jubilarerne, og de samledes lørdag eftermiddag og havde fru Sunesen Nielsen i spidsen med mand og 2 børn. De 35-års mødtes hos deres kammerat frk. Broholm på Regensen, og der var bl. a. fru Egedal Bennedsen — der dog ikke havde sine 8 store dygtige børn med.

Lørdag aften kom vor kære formand, frk. Margrete Pedersen, Hadsten, sammen med frk. Meyland Smith og en hel flok ældre og yngre, der blev modtaget på gl. Ankerhus.

Søndag morgen oprandt med det skønneste sommervejr, man kunne ønske sig.

Efter morgenkaffe i salen og morgensang på plænen samledes man til generalforsamling i Modelkøkkenet.

Formanden, frk. Margrete Pedersen bød velkommen til mødet og mindedes fru Bigård Hansen, der er død siden mødet i 1948. — Fru Bigård var et så værdifuldt menneske og så trofast mod sin gamle skole. Tillige mindede frk.

Pedersen om, at frk. Tarp havde mistet sin gamle mor og udtalte smukke mindeord om hende.

Efter at formanden på sin friske, fornøjelige måde havde aflagt beretning om, hvad der var sket siden sidst — gik man over til at drøfte årsmødet til næste år. Der var forslag fremme om at udvide mødet til 2 dage. Efter nogen diskussion vedtoges det, at mødet forsøgsvis til næste år afholdes fra lørdag eftermiddag til søndag aften.

Frk. Margaret Lauridsen, der er foreningens sekretær, oplyste, at der var mange, der havde glemt at betale kontingent. Der opstod en livlig diskussion om, hvordan man bedst skulle få foreningens kontingent ind — ved giro eller ved opkrævning. Resultatet blev, at man enedes om at udsende giroblanket sammen med årsskriftet, og hvis man så glemte at betale, da sende en påmindelse efter en måneds forløb. Blev det så ikke indbetalt, blev man slettet som medlem. Efter forhandling angående forhøjelse af kontingent for at bevare det ønskede billedstof i årsberetningen, blev man enige om at forhøje dette til 3 kr. med et tillæg til porto m. v. på henholdsvis 25 og 50 øre for dem, der betalte forud, og dem der efterbetale.

Bestyrelsesvalg: På valg var frøknerne Meyland Smith, Ingefred Juul Andersen, Else Mårbjerg, Anna Marie Poulsen og Margaret Lauridsen, der alle blev genvalgt. Desuden består bestyrelsen af frk. Margrete Pedersen, Hadsten, der er foreningens formand, frk. Marga Teglbjærg, fru Alice Dittmann og frk. Tarp. Som suppleant genvalgtes frk. Langkjær og nyvalgt blev fru Poula Egemose. Revisorerne, fruene Esther Jølst og Hilda Christiansen, genvalgtes.

Under eventuelt meddelte frk. Lauridsen, at der var købt tæpper og puder til feriehuset. Fru Bertelsen, der forrige år opfordrede til indkøb af disse, opfordrede til at fortsætte indsamlingen, så der blev et fond, som kunne benyttes til ønskelige forbedringer eller udvidelse af feriehuset.

Til slut opfordrede fru Lauridsen lærerinderne til at gøre hvad de kunne for at højne og fremme undervisningen — nu der gennem lovgivningen var opnået så gode kår.

Forstander Dam fortalte om de sidste nyerehvervelser — bl. a. om ommonteringen af det elektriske køkken — med seriemøbler, komfur og kogeskab med termostat, køleskab, køkkenmaskine og alt, hvad man kan ønske sig i et køkken — om et nyt fag, praktisk boliglære, der er taget ind; hvor eleverne lærer reparation af møbler og vægge med maling, tapet m. v.

Kl. 12 ringede klokken til middag i salen, hvor formanden bød velkommen og F. D.s velkomstsang sunget.

Forstander Dam bød et særligt velkommen til jubilarene og præsenterede de jubilerende hold — Johanne Pedersen, Pilegård, der var her for 45 år siden, Ellen Meyland Smith og fru Grell, f. Holse, der var her for 30 år siden, og Ellen Svendsen og Ebba Madsen for 25 år siden, Ellen Eriksen, Birte Frederiksen, Inger Dam Andersen, Margrethe Arentz, Martine Holm Jensen, Sigrid Grønlund, Sigrid Larsen, Ellen Schultz for 20 år siden og alle de andre hold.

Fru Egedal Bennedsen takkede skolen, navnlig fru Lauridsen, frk. Tarp og sine kammerater for samvær og lærdom for de 35 år siden og for gæstfrihed og støtte i arbejdet i årene efter.

Frk. Meyland Smith talte for de unge, der skulle afløse og bringe husholdningssagen videre frem — i håb om, at den gode ånd og tone, der altid havde hersket på lærestedet, her måtte blive holdt fast — og udbragte et leve for ungdommen.

Efter kaffe, samvær og fotografering i haven talte forstander Dam om det aktuelle indenfor husholdningsverdenen — bl. a. om de forslag til en nordisk husholdningshøjskole, der havde været fremme på et møde i Stokholm, som forhåbentlig kunne føres ud i livet inden så længe. Endvidere udtalte forstanderen, at kravene til eksamen på seminariet efterhånden var blevet så store, at de på visse punkter måtte lempes, hvis man ikke ville udvide kursus-tiden til 3 år.

Efter en pause blev der fremført en vitaminsketch, der gjorde stormende lykke — hvor forstander Dam, ingeniør Lotz og forstander Jørgensen viste, hvor de hver på sin måde var ødelagt af vitaminmangel og blev rådet og reddet af 2det års »små vitaminer«.

Efter aftensmåltid i seminariegården vandrede man over i gamle Ankerhus' have, hvor husholdningseleverne fra friluftsscenen fremviste »Der gingo tre jenter i solen« og »Grøn er vårens hæk«. Endelig præsenterede de de forskellige egne af landet ved en kendingssang og hvorfra eleverne kom til Hovedvej nr. 1. Samværet her sluttede med fakkeltog og bål. Det underskønne vejr, de kulørte lamper rundt i haven og månen på himlen gjorde aftenen helt eventyrlig — og et godt årsmøde blev slut.

Marence Tarp.

Sommergæster

Vi har i sommer rigtig kunnet mærke, at rejsemulighederne er blevet flere. Nogle af vore mange gæster kom både til og fra Danmark med flyvemaskine.

Mange af gæsterne fortalte om deres egne skoler og elever, om metoder og fag, som vi ikke har. I seminariet i Gloucestershire i Sydvestengland har man således »små køkkener« på den måde, at to og to af eleverne efter tur passer et helt privathjem i en lejlighed lejet af seminariet til fire lærerinder. I Svejts har man nogle steder rigtige børnehjem, der opdrager forældreløse børn indtil det 14. år, med enkelte faste lærerinder og de skiftende husholdnings elever som daglig hjælp.

Det var miss Henney fra Gloucestershire, der fortalte om »privatlejlighederne« og frk. Margrit Landolt fra Zürich, der fortalte om Svejts. Denne sidste imponerede, foruden ved sin myndige og hjertelige fremtoning, også ved at kunne både forstå og tale dansk, havde været her på besøg for 25 år siden og genopfriskede med glæde bekendtskabet med fru Lauridsen.

Vi har senere fået tilsendt lærebøger og programmer fra disse skoler og kan kun sige, at det er virkelig både venligt og meget høfligt af disse gæster at udtale sig så rosende om os, som de gør; især når man ser, hvad det er for skoler i deres hjemland, de har som sammenligningsgrundlag!

En skønne dag sad der en uanmeldt gæst i forstuen: »Mon det er det rigtige sted, jeg er kommet hen?« Denne miss Mickle kom fra Eastbourne Husholdningsskole i England, — skolens forstanderinde besøgte os i fjor —; men da hun på dansk kun kunne det ene ord »Ankerhus«, havde det været noget besværligt at finde herud. Til sidst havde hun hos en handlende på Slagelsevej igen sagt dette ord; og for at forklare, at hun skulle helt forbi søerne, havde han fyldt et lille vandfad med vand, skvulpet godt med vandet, vist vejen hen til vandfadet, og derpå peget *bag*

fadet og sagt »Ankerhus«. Så var hun med og fandt frem. Men det interessanteste besøg kom 19. august fra Britisk Columbia. Det var den indtagende unge miss Doris Lucille Frazer, som i flere år havde arbejdet med at indrette nye skoler og skolekøkkener i dette fjerne, socialt set så primitive land (man lod drengene i sløjdtimerne forarbejde de træskeer, som pigerne skulle bruge i skolekøkkenet). Hun var for tiden for den britiske regerings regning elev på husholdningsseminariet i Glasgow, men havde ligesom fået så meget teori, at hun foretrak noget praktisk og personligt; og derfor var hun fuld af spørgsmål, som kun den gode gæst er det.

Mødet mellem miss Frazer og fru Lauridsen kunne jeg undt mange gode venner at overvære. De stod midt i Ankerhus' frugthave på det frodige græs med blomsterbede og kyllingbure omkring og talte skole!

Miss Frazer syntes, at vi var meget rige (på hverdagslykke og hverdagsmad); hun kom jo fra det rationerede Glasgow og det »rige« Columbia med den fattige befolkning, just den befolkning, som husholdningsundervisningen tager sigte på, og hun påstod, at hun havde lært og forstået så meget i de få dage, besøget havde varet.

— Efter disse par ord om vore mange sommeroplevelser vil man måske bedre forstå dem af mine venner, der sommetider siger: »Du taler om, at du bor så langt fra hovedstaden; men nu har vi begrebet det: — Sorø, det er dér, det foregår!«

Ingrid Saxtorph.

J. Th. Arnfred:

Kun den, der forstår dagen i går, forstår dagen i dag.

Om radioudsendelsen på Ankerhus

den 20. juli 1949

skrev red. Karl Elnegaard i Sorø Folketidende:

Det var ubetinget en både interessant og fornøjelig udsendelse, man havde lejlighed til at høre i går eftermiddag kl. 14, interessant, fordi emnet var interessant, fornøjelig fordi fru Lauridsen, Ankerhus, og redaktør Aksel Dahlerup »klædte« hinanden så godt. Hr. Dahlerup er jo »soraner«, og mon det ikke var det, der gjorde, at der var et vist hyggeligt og hjemligt præg over udsendelsen. Dertil kom, at udsendelsen foregik fra Ankerhus, hvad der straks understregedes af Aksel Dahlerup ved hans første udtalelse, at han sad sammen med fru Lauridsen i hendes hyggelige stue ved bredden af Pedersborg sø.

Aksel Dahlerup gik grundigt til værks, idet han udspurgte fru Lauridsen om hendes arbejde fra 1895 til 1949, og fruhen havde svarene på rede hånd. På spørgsmålet: Hvad har målet været for Deres arbejde? svarede fru L. omgående: Dytiggørelse af den danske husmoder og vække elevernes økonomiske ansvar.

Intervieweren spurgte: Hvilke personlige egenskaber har hjulpet Dem i Deres gerning? Hertil svarede fru L.: At jeg har haft tro på min sag, haft godt humør, været nøjsom, søgt at finde den bedste form for de opgaver, der forelå, og at jeg har søgt at få begyndt i rette tid: fra morgenstunden af. Det økonomiske har været min kæphest.

Aksel Dahlerup bemærkede lunt: De har søgt at vinde den ene minister efter den anden for Deres sags fremme. Og senere bemærkede hr. Dahl., at en minister havde sagt til sin efterfølger: Nu får De besøg af fru Lauridsen! Og det skulle betyde så meget: De undgår ikke Deres skæbne, og fru L. går ikke, før hun får gennemført, hvad hun vil!

— Fru Lauridsen smilede, kunne man »se«, i radioen i hvert fald mærke på tonefaldet, da intervieweren fremsatte denne spøgende bemærkning.

— Fru Lauridsen glemte ikke at bemærke, at det ikke var hende, der havde rejst husholdningssagen, men understregede, at den endnu levende fru Birgitte Berg Nielsen først havde slået til lyd for sagen. Af sine soranske hjælpere nævnte fru L. fru Jutta Bojsen-Møller, højskolemor på Sorø Højskole, forstander K. Bjerre, s. st. og forstanderinde

Eline Eriksen, med hvem fru L. havde begyndt Sorø Hus-holdningsskole i et lejet lokale i Rolighed.

At gå i enkeltheder m. h. t. udsendelsen vil føre alt for vidt, hvor fristende det kunne være. Det skal bemærkes, at Aksel Dahlerup i slutningen af samtalen spurgte:

— Hvad synes De om ungdommen?

Fru Lauridsen:

— Ungdommen er god nok, men den er forkælet!

Og videre:

— Jeg vil ønske, at husmødrene må opnå økonomisk uafhængighed i deres eget hjem!

— Vil det sige, at husmødrene ikke skal have nødig at bede manden om husholdningspenge?

— Ja, de skal have fastlagte husholdningspenge og lære at bruge dem rigtigt!

— Har De et ønske, De vil slutte med?

— Jeg ønsker en 3-årig uddannelse for husholdningslærerinderne. Kravene, der stilles til dem, er så store, at det ikke kan nås på 2 år!

— Så gør fru Lauridsen en lille pause og slutter med at sige med en let skælven i stemmen:

— Jeg har stræbt efter at være den tillid værdig, der er vist mig!

Sorø Amtstidende fortsatte dagen efter:

Fru Magdalene Lauridsen, Ankerhus, har altid haft ideerne. Det beviste hun også i går, da hun blev interviewet i radioen og på spørgsmålet om, hvilke ønsker hun havde for fremtiden, svarede det ganske uventede:

»Et lille lytterum!«

Hun uddybede sin tanke, og det viste sig, at hun savnede et rum, hvor tilrejsende til København eller andre større byer kunne høre radio. Noget midt imellem en telefonbox og en avislæsestue, forstod man. Radiohuset i Rosenørnsallé burde indrette det første, og så kunne større virksomheder og foretagender, evt. bladhuse, følge efter.

Tanken er jo yderst nærliggende. Når radio er så uundværlig for mennesker, at man i Amerika har måttet opfinde hatten med radio indbygget, må noget gøres. Man kan ikke byde folk at undvære radioen, når de er på rejse. Det er da klart. Det er blot pudsigt at høre det udtalt af en, der er så højt oppe i årene. Men ingen vil blive forbavset, hvis den initiativrige herskerinde på Ankerhus bliver den første her i landet, der får indbygget radio i hatten.

Oversigt over M. L.s husholdningsarbejde

- 1895** Sorø Husholdningsskole oprettedes af Eline Eriksen og Magdalene Lauridsen.
- 1900** begyndte M. L. vandrende husholdningskursus.
- 1901** overtoges disse af De samv. sj. Landboforeninger som husholdningsaftenskoler.
- 1902** begyndte lærerindeuddannelsen på Ankerhus — efter opfordring af De samv. landboforeninger.
- 1912** foresloges sogneundervisning for børn og unge piger.
- 1914** finanslovsbevilling til kommunale og private efterskoler ved K. M. Klausen, skoleplan i samarbejde med professor N. A. Larsen, der bruges den dag i dag.
- 1920** husholdningsforeninger vandt frem.
- 1922** Ankerhus fik sin hovedbygning.
- 1926** Nina Bang foreslog lov om tilskud til al aftenskoleundervisning.
- 1927** M. L. anmodes om at være undervisningsministeriets rådgiver, »konsulent«, m. h. t. ungdoms- og aftenskolen.
- 1929** udvalg nedsattes til fremme af undervisningskøkkeneres oprettelse, dannedes bl. a. med kontorchef Hegermann-Lindenchrone fra undervisningsministeriet.
- 1937** lov om skolekøkkenundervisning for de to ældste klasser i barneskolen, M. L.s arbejde udvidedes til også at omfatte skolekøkkenarbejde på landet.
- 1939** Husholdningsseminariet Ankerhus overgik til en selvvejende institution 1943, med Folmer Dam, fru Wille Jørgensen og frk. Tarp som ledere.
- 1942** ligestillede Jørgen Jørgensens skolelov husholdningsskoler med landbrugsskoler; husholdningsseminarier med alm. folkeskoleseminarier.
- 1943** fratrådte M. L. som ministeriets konsulent — efter mange års godt samarbejde først med landbrugsministeriet senere med undervisningsministeriet.
- 1945** fungerer atter som forstander — oplevede befrielsen.
- 1949** M. L. endte, hvor der begyndtes: med alm. husholdningsskole, på Gl. Ankerhus.

De, der gik bort

Ved at tænke på alle de mange, der er gået bort, siden vi udsendte vort sidste årsskrift, belages man af en underlig rigdomsfølelse — vidunderligt, så mange man virkelig indenfor et år har haft forbindelse med; gennem dem følt livet pulsere, sætte spor, skabe glæde, være til velsignelse; derfor bliver det dobbelt vemodigt, at de ikke er mere.

Ja, det følles virkelig vemodigt at erfare, at Marie Midtgård, dette dygtige, dejlige menneske, der kom til os for mere end 50 år siden og senere blev vor udmærkede medhjælper, var død, hende der som overlærer Bordings hustru i Vejle blev af så stor betydning for de børn, der trængte til forstående omsorg, og til den skole, hun senere fik oprettet, — og ligeledes vemodigt ved et besøg ved professor N. A. Larsens grav at finde Anna Elmers gravsten, hende, som jeg forgæves i lang tid var søgt at komme i forbindelse med, så finde hendes mindesten der, hvor den rettelig hørte hjemme som et smukt bevis på godhed og trofasthed to ædle mennesker imellem.

Men mange kvinder har også måttet friste sorg ved deres mænds bortgang. Jeg tænker på fru Lebrecht Nielsen, som kort tid efter en ung lovende søns død som frihedskæmper også mistede sin gode mand, søn fra Thorning mølle, som jeg havde glædet mig til at mødes med, og jeg tænker på fru Thune Jacobsen, hvis mands død blev så tung for hende, hvis fælles besøg her var et kært minde, og på den særprægede forstander Svend Busks død, der blev hans hustru fru Karen Busk et stort tab, ligesom forstander Einar Knudsens fra Tylstrup, Hanne og Hans Knudsens prægtige søn fra Landsgrav blev til sorg for familie og slægt. Lis Fenger måtte også miste sin mand, ligesom fru Hansen, Ørlevvester, og fru Bjerre Lemvig.

Samsundet har også mistet mange af sine mærkesmænd, Jensen-Sønderup, der nåede langt over støvets år, var ikke alene det politiske liv en reel mand, men blev det kirkelige arbejde en stor støtte, og i hans ministertid havde kvinderne

i ham en god rådgiver og ven. Hjalmar Jensen, den praktiske videnskabsmand, gav husholdningsundervisningen en tak opad. Forstander Haahr fra Ribe, der følles som en pædagogisk tryghed i tilværelsen, direktør Gyrling fra Bondestandens Sparekasse, man efter at have modtaget et skarpt råd fra alligevel følte trang til at sende blomster, Møller Jensen, hvis sans for kunst og træ gav ens stuer og køkken det blå stempel. Den udmærkede repræsentant for Flensborghus R. Heyer vil savnes meget. — Og så er dr. Brinch-Eliassen gået bort, han som blev så manges trøst og hjælp, skønt han selv ofte »måtte tunge stier træde«.

Mange kære og særprægede kvinder har året også berøvet os. Først nu Fiola Stefansdottir. Yndig, rank og nordisk kom hun som den ideelle repræsentant for Island, og da hun havde afsluttet en 2-årig uddannelse som husholdningslærerinde på Ankerhus 1911, tog hun resolut et undervisningsarbejde op i de bornholmske landbo- og husmandsforeninger, fra hvilken hun huskes endnu, men inden hun rejste hjem til Island, tog hun også en stilling som lærerinde på Borrehus, — hvor frk. Simonsen på det nys afholdte årsmøde mindedes hende på den smukkeste måde. Hjemme på Island tog hun fat på, hvad der lå for, men søgte altid at udnytte det nye, det moderne i dagliglivets gerning og tog gang på gang på studierejse hened. Således deltog hun i 1937 i den nordiske ernæringskongres på Hindsgavl, hvor de videnskabelige tvivlsspørgsmål naturligt kom frem, og det resulterede i, at hun hævdede, at vi dog måtte have noget bestemt som rettesnor, når vi nu drog hjem for at vejlede de unge og foreningerne ernæringsmæssigt set — og det gav stødet til, at husholdningsorganisationerne herhjemme ved prof. Eges hjælp fik udarbejdet Dansk Kosttavle, der for en ringe betaling kan komme ud til de tusinde hjem og som lader kvinden repræsentere enhedsbegrebet. Ved Fiolas bortgang følte vi et smerteligt savn i bedrøvelse over, at vi ikke fik hende takket for alt, hvad hun af sit rige sind skænkede os, men glæder os dog over det mindefond, der rejstes til hendes ære oppe i Island.

Og så har vi mistet Hansigne Hansen fra Bornholms Husholdningsskole, hende der som synbo levede sig så stærkt ind i de bornholmske forhold og tankegange, at man også vil savne hende som sådan. Der var næsten ingen grænse for hendes energi, og for hvad hendes naturlige virkeltrang og praktiske dygtighed kunne magte. »Sønderegaard«, den store, smukke gård, som hun ved sin mands forståelse og hjælp efterhånden fik omdannet ikke alene til kursus for unge piger, men også til mødested for de »bornholmere«, der flokkede sig i stort tal, når der personligt eller af foreninger blev indbudt til møde på »Sønderegaard« — og alle de ture vil huskes, hun tog i sin lille bil, som konsulent gav gode råd »landet over«. Fru Hansigne Hansens liv og virke vil på Bornholm være et kapitel for sig, være en historie, der huskes, men som ikke kan gentages.

Den særprægede og skolemyndige fru Ida Troels Lund blev det også slut for, hende som i sin tid af Skælskør kommune fik overdraget en flot skolebygning til husholdningsskole, en bygning, hun dog senere udnyttede som rekreationshjem.

Og så blev Ane Bigaard Hansens dage også slut. Lykkeligt at have kendt hende, haft hende som elev, som ven, dejligt, at vi fik lov til at fejre de to døtres bryllup samtidig — følge dem fra deres gamle hjem op gennem den herlige have og til den gamle Sdr. Højrup kirke, tilbage til hjemmet i venners og frænders kreds — et ubeskriveligt skønt minde.

Forfatterinden fru Thyra Jensen blev det også slut for, hvor har man glædet sig over hendes »fortællen« og rige sjæleskildringer; over det smukke billede, hun tegnede af sin svigermoder fru Nanna, fortalte om, hvordan hun blev rask på sjæl og legeme ved at tumle med blomsterblade og garnstumper og derigennem skabte den skønne kunstsyning, der bl. a. fortalte om vedbenden, der som ung havde spidse blade, men med alderen udviklede sig til hjerteblade; — og »bedstemor Madsen« fra Krøjerup lukkede sine kære øjne ovre i Sdr. Højrup, og Misse Madsen i Holte måtte først miste sin søde mor og kort tid efter friste den tunge skæbne at miste sin prægtige, dygtige søster, der var overlærer og familiens

styrke. For familien Tvedegaard var det også tungt at skulle miste slægtens midtpunkt fru Helene Tvedegård. Og for lærer Grauengaard at miste sin hustru og for lærer Viggo Jensen at miste sin mor.

Her i byen vil savnes den stoute proprietær Lisborg, den personlige ranke stationsforst. Knudsen, tømrermester Andersen, ligesom de to tidligere redaktører Jørgensen fra »Socialdemokraten« og Christiansen fra »Venstres Folkeblad« var med til at præge dagen og vejen i sin tid.

Og så blev liden også slut for Helga Thomsen f. v. Holstein, der efter Evas død blev gift med lærer Thomsen, Kongsvang. Det, der gjorde livet så svært for hende, var hendes tung-hørighed, men hun kom på sine ældre dage til at bo godt og hyggeligt på Gl. Kloster i nærheden af sine gode søstre, og så fik hun så megen glæde af Jørns dreng Finn og hans kone Kate. Debora Martin, som fik det smukkeste eftermæle i Flensborg Avis, hun kunnet ønske sig, hvor det blev slæet fast, at hendes indsats for biblioteket var så betydelig og altid vil blive husket. Frk. Tarps yndige mor sov hen som sol i høst et par dage før eleverne vendte hjem fra ferie, ligeså fredeligt, stilfærdigt og harmonisk som livet syntes at have formet sig, og fru Harrekildes søde mor, fru Lucretia, den elskede »mormor«, gik ligeledes bort i en god stund.

Underlig tungt kom budskabet om den evnerige forstander Frode Nielsens død fra Halvorsminde, om det tab det betød for den store dejlige skole, dens mange elever og deres forældre, og det var også tungt, at fru Stadel skulle miste Finn, sin eneste søn, ligesom han havde nået at få hjem og virksomhed. — Men i dyb ærbødighed modtoges budskabet fra Dalum at fru Jensigne Petersen var afgået ved døden.

Og så ind under jul kom der bud efter den lille tapre Tove fra Tønning og den yndige fru Balslev, netop som hun deltog i et menighedsmøde, og skribent Caja Rudes dage blev også talle, man læste i avisen, at hun havde levet lykkeligt. — Ved hvert dødsbudskab bliver der som en smertende brod siddende — som vi søger at mildne med et forsonende minde.

M. L.

Forslag til faste husgerningslærerinder i ungdoms- og aftenskolen

- a. Lærerinden antages af amtet eller af husholdningsorganisationerne evt. under medvirkning af amtsskolekonsulenten.
 - b. Lærerinden ansættes af kommuner, f. eks. hovedsagelig til undervisning af den ufaglærte ungdom.
-

Betingelsen derfor er, at der skaffes lærerinden mindst 600 klokketimer årlig.

Løn, alderstillæg o.s.v. i henhold til lov nr. 236 af 24. maj 1948 eller tilsvarende lov.

Som regel påbegyndes skoleåret til september. Pauser eller ferier i undervisningstiden følger folkeskolen. Feriepenge bortfalder ved fast ansættelse.

Undervisningen søges givet unge piger under 17 år som årskursus med eftermiddagsundervisning 4-5 timer ugentlig efter en bestemt plan.

1. del af kursustiden fra sept. til jul: 4 md = 64 timer
 2. „ — „ jan. til juli: 6 md = 96 „ = 160 tim.
-

For lærerinder med 4 ganges ugentlig undervisn. 640 timer årlig.
 „ „ 5 „ „ „ 800 „

For unge kvinder over 18 år ordnes en friere og videregående undervisning svarende til et 3 års aftenskolekursus.

Fast antagne lærerinder kan event. med tiden benyttes som ledere af flere skoler indenfor kredsen, være med til at give videregående undervisning i specielle fag som sundheds-, bolig- og samfundslære, afholde husmoderkursus, medvirke ved landøkonomisk ungdomsarbejde, tage husgerningsundervisning i barneskolen osv.

Husgerningslærerinder som faglærerinder i folkeskolen antages i samråd med amtsskolekonsulenten.

Værdien af en 3-årig

husholdnings-lærerindeuddannelse

Det er med fremtiden for øje, at der skal disponeres — måske på langt sigt, men bygges op skal der. Og vi skal vogte de mange muligheder, der er betroet kvinderne, give dem de bedste livsbetingelser. For det første lade dem få gode vækstår gennem naturligt sundt arbejde i hjem og skole. Dernæst anlægge den faglige uddannelse, så den også giver dem personlig udvikling.

Derfor må husholdningslærerindens uddannelse forhøjes til 3 år, ikke alene for at kunne fordybe sig i fagene, blive mere herre over dem, opnå den modenhed, som mere tid giver. Og ved et års længere uddannelsestid skulle der blive plads for de fag, der på ungdomsskolen er så værdifulde: idræt, sang, historie, håndarbejde o. l., således at lærerinder med denne uddannelse også kan blive brugelige som faglærerinder i ungdoms- og folkeskolen og opnå fast ansættelse der.

Hver er jo sin egen lykkes smed, siger det gamle ord. Søg derfor målbevidst at finde en livsstilling — vær trofast i den!

Ak, jeg forstår ikke

— at højskolesangbogens udgivere kan nænne at unddrage os:

»— En vej eller anden — Vorherre ved råd —«.

— at forholde os »svage i ånden«:

**»— Kundskabs fader — visdoms væld
til vor gerning giv os held — — —«.**

— at forholde os opsangen:

**»— Stræk din fod
fremad, frem med frejdigt mod —«.**

og mange andre sange, vi har sunget i vor skoletid.

MARTHE

Fru Lauridsen nævner i heftet: »Husholdnings Undervisningsningens Historie« fra 1938 en prisopgave, som D. kgl. da. landhusholdningsselskab udskrev i 1792. Prisen blev vundet af forfatteren Emanuel Balling med skriftet: »*Husmoderen eller den værdige landboqvinde*«, Dette lille skrift på 124 sider har jeg fundet frem en regnvejrsdag på Det kgl. bibliotek, — enhver kan gå ned og få det til gennemsyn på læsesalen, katalognumrene er 23-242-8.

Mottoet er: »*Exempler virker bedst*«, og der fortælles om, hvorledes den værdige landboqvinde ved navn Marthe færdes i sit hjem. Mange ting må hun vide besked med: Humle og bier, hør og uld, bagning, indslagting og mælkekammer. — »Endvidere må jeg anmærke, at Marthe også var en elsker af det skønne i sin hauge. Hun havde og sine lyst-quarterer, prangende med allehånde smukke blomster, ikke aleene til sindets forlystelser, men også til husets og sundhedens brug, men ikke heller glemte hun at lave *sine skønne medistere*, som satte smag på hendes erter og kål, og (holdt sig) til fornøjelse for hendes folk og mand, langt ud på vinteren,« — og så slutter skriftet med denne vise med omkvæd:

*En huslig kvinde er ære værd,
så var den salig Marthe.
Hun tidlig, sildig var på færd'
nu ved sin rok og karte.
Nu i sit kiøkken, nu på sit loft,
nu i sin kælder, nu på sin loft.
En huuslig kvinde er ære værd,
så var den salig Marthe.*

*Ei ledig hånd hun tålle see,
arbejde måtte alle,
dertil vi ere dannede,
så lygte hendes tale.
Kun dåvenskab før sladder med
og sladder kommer ondt afstæd.
En huuslig kvinde er ære værd,
så var den salig Marthe.*

*Ei ene stuen holdtes reen,
nej alling blinke måtte,
fra speilet af til arnesteen,
ja til den mindste polte.
I spisekamret, hvor føde var,
der så man renhed i bøtter, kar.
En huuslig kvinde er ære værd,
så var den salig Marthe.*

*Og som hun selv så hastig gik,
så måtte hendes døltre,
de lærte hendes sind og skik,
de lærte huus at skiøtte.
Til gavn de stedse ventes til
og fremmed blev for abespil.
En huuslig kvinde er ære værd,
så var den salig Marthe.*

*Og med sin mand omhyggelig
hun venligen sig viste.
Han derfor ofte glæded sig
og for lykkelig priiste.
Var sindet svagt, hun muntred ham
og gik omkring ham som et lam.
En huuslig kvinde er ære værd,
så var den salig Marthe.*

*Og Marthes dyd belønning fik:
Velsignelser indfløde
i hendes boe: og salig gik
hun livets vej og døde,
og sig det minde efterlod,
at hun var from og ejegod.
En huuslig kvinde er ære værd,
så var den salig Marthe.*

Fru Lauridsen fortæller, at hun engang har fået det ministersvar: »Hvad er 50 år set med historiens øjne!« Men heller ikke hundredehalvtreds år er så meget, det viser viden om Marthe os: Pionererne dengang havde for så vidt samme mål, som husholdningssagens forkæmper har den dag i dag.

Ingrid Saxtorph.

Mindeord om fru Ane Bigård Hansen

skrev i et fynsk blad Karen Mortensen

Fru Bigård Hansen var en ikke helt almindelig kvinde; hendes evner og vilje spændte videre end de flestes. Alt i hus og den store, velforsynede have bar præg af hendes flid, ordens- og skønhedssans. Blomster og urter trivedes under hendes hænder; hun glædede sig over havens skønne og nyttige flora rent æstetisk, hun forstod at anvende den til nytte og glæde og drog ikke alene selv gavn af det, hun var sjælen i at frembringe, men var glad ved at dele ud af sin overflod til slægt og venner og de mere »dårligt stillede« i samfundet.

Fru Ane Bigård Hansen havde ikke alene evne til at udrette meget; men hun magtede også den kunst at få andre til at arbejde. Mange unge kvinder (og mænd med) har fået uddannelse på Damgården, og en stor flok af dem mødte frem ved hendes jordefærd, ved hvilken der blev sagt mange gode ord om hende for det eksempel, hun havde givet. Der blev bl. a. sagt, at fru Bigård Hansen »byggede, som om hun skulle leve altid, men at hun levede, som om hun skulle dø i morgen«. Med al sin dygtighed var hun tillige et åndeligt vågent menneske, der havde et opadvendt blik og et åbent sind for åndelige rørelser. I det travle virke blev kirkegang og læsning af gode bøger ikke forsømt såvel som drøftelse af tidens spørgsmål.

Huslig uddannelse som ægteskabsbetingelse

Ja, dette spørgsmål rejser sig virkelig igen, når man næsten daglig gennem avisartikler gøres bekendt med de ulykkelige hjemlivsforhold, der hersker i store dele af befolkningen, måske dog navnlig som følge af den stadige stigning af opløste ægteskaber og dermed følgende ulykkelige forhold for kone og børn. Grunden dertil siges i mange tilfælde at være hustruens manglende interesse, evner for og kendskab til at røgte et hjems krævende arbejde, en givent efter eller en laden stå til. Men der er selvfølgelig andre forhold, boligforhold f. eks., der griber ind også, men for så vidt som den personlige indsats altid er afgørende og det kan blive nødvendigt at gribe ind af samfundsmæssige grunde kan spørgsmålet måske alligevel blive aktuelt, og jeg har derfor lyst til at fremdrage den henstilling, der på et årsmøde på Ankerhus 1920 blev sendt justitsministeriet om, »at der under forhandlingerne om den ny ægteskabslov gaves rigsdagen lejlighed til også at drøfte det spørgsmål, om der ved ægteskabs indgåelse ikke bør kræves sikkerhed for, at kvinder har modtaget uddannelse i huslig gerning.«

Landstingsmand Effersø udtalte i forhandlingen i udvalget derom, at man med sympati havde set på denne henstilling, men mente dog ikke at kunne medtage kravet i loven (på daværende tidspunkt). I. C. Christensen udtalte privat på sin egen lune måde, at hvis en sådan bestemmelse blev gennemført, blev der ingen brug for obligatorisk undervisning, for så ville alle forældre da snarest mulig sørge for, at deres piger fik den fornødne uddannelse, for ikke at hindre dem i at blive gift. — Normen for en sådan uddannelse måtte f. eks. blive enten 2 års arbejde i eget eller fremmed hjem, eller 2 års ugentlig ungdomsskole eller 5 mdrs. husholdningsskole.

Men den alvorligste side af spørgsmålet er måske alligevel, når det kommer til stykket, det unaturlige udvendige forhold mellem mødrene og børnene som følge af, at moderen har fundet det rarest at finde et erhverv uden for hjemmet i stedet for at passe det så godt som gørligt — og være hjemme for mand og børn. Grunden dertil kan naturligvis være absolut nødvendig for hende for derigennem at skaffe midler til »dagligt brød«, men i de fleste tilfælde dog nok for den fordel selv at have noget at råde over, måske hun fra ung af har været vant til kun at tage hensyn til sig selv.

Men kendsgerningerne viser jo, at der er tusinder af »hjemløse« børn, der skal hjælpes med forsorg af forskellig art — og alligevel bliver der en mængde man må frygte går rabundus — og det kan samfundet hverken menneskeligt eller økonomisk være tjent med. Derfor bliver det sikkert — foruden at dygtiggøre kvinden i al huslig gerning — nødvendigt lovmæssigt at gennemføre, for alle udeerhvervende gifte kvinder halvdagsarbejde for at de kan magte det, hjem og børn naturligt har krav på — at det vilde blive til personlig og moralsk opmuntring eller styrkelse er der ingen tvivl om.

M. L.

Om samme problem skriver Anna Rönnow:

— Om det materielt er en fordel at være selverhvervende kvinde, afhænger vel fuldstændigt af omstændighederne og økonomisk sans. Jeg tvivler om, at der findes flere selverhvervende kvinder på »den grønne gren«, end der findes gifte kvinder. Med hensyn til det åndelige: Der kan absolut ikke gives en kvinde bedre åndelige vilkår, end der bydes hustruen og moderen. Hun kan gennem samliv med mand og børn få lejlighed til at udvikle al sin personlighed. Der bliver brug for at spille på alle instrumentets strenge, og det har man da også set kvinder gøre med så stor dygtighed, at ethvert ærligt menneske må tænke: »Ja, kvinden har som hustru og mor de allerstørste betingelser for at udfolde sine evner og de for hende særlige egenskaber.«

Siden sidst

Så vidunderligt et vejr vi dog har haft siden sidst, bortset fra et par små sure sommermåneder, næsten bryllupsvejr »hveranden dag«, og det har i år også givet et utal af bryllupper; af husholdningslærerinder har således Ruth Fiedler giftet sig, desuden Ruth Demuth — Solveig Reimann — Nanna Pedersen — Martha Jensen — Kirsten Nyeland — Inger Nielsen — Aase Møller — Ingeborg Richter Jørgensen — Kirsten Ingvorsen — Grethe Westergaard — Rigmor Laursen — Asta Rasmussen — Inge Gissel — Anna Madsen, dem alle ønsker vi alt godt, håber også, at deres uddannelse vil gøre deres hjemliv rigere, ville også gerne bevare forbindelsen med dem. Men det kan blive vanskeligt nok, når de til fordel for deres mands navn sletter deres eget helt og holdent — så vi ønsker inderligt, at de ville beholde deres karakteristiske personlige pigenavn, eventuelt også stedfæstet, enten det nu bliver i forbindelse med et fællesnavn eller andet, at de var »født« det og det. Fra H. C. Andersens historie ved vi jo, hvor fint det var at »være født«, og fra fortidens historie ved vi, at borgfruerne på værdig vis hævdede sig gennem deres pigenavn.

Skoleåret begyndte 5. maj højtideligt ved at Folke Trier på malmfuld vis talte om »asken ygdrasil« og det forjættende åbningsmøde fulgtes af mange lødige sammenkomster, hvor bl. a. Folmer Dams månedstirsdage rullede tidens brændende spørgsmål op.

Feriebørnene fra København, Stevns og Sydslesvig myldrede som ingensinde før, de jublede henrykt, når de fandt nyt hus i haven, en »bukkebruse bro«, som far havde fortalt eventyr om, eller når de reddede en sejltur med eleverne på Sorø sø eller kom med til et gilde på seminariet eller regensen; navnlig betoges de af, at de blev modtaget af et helt kompagni uniformsklædte »soldater« ovre på Regensen eller andet mærkværdigt. Noget skete der hver dag, enten mellem de hvide hanekyllinger, der ellers skulle slagtes, de fine toppede Paduahøns, eller den lille ensomme gæsling, der fik navnet Nikodemus, eller svanerne, som fandt på at søge bedre græsgange i Pedersborg, ja, hver dag bragte sit, således modtog vi en dag fra Ingerlises far den lækreste lille »Snehvide vaskemaskine«, der kan blive en stor fordel at have i byhjem, hvor familievasken ikke er særlig stor — og en anden gang kom ingeniør Bierrums direkte i bil fra London med den skønneste gamle terrin som gave fra »Gooden House«; den står nu som midtpunkt på den gl. sekretær i dagligstuen og minder om gamle dage og gammelt venskab.

Tradition er fulgt troligt med fættergilde, sct. hansbål, mortensgås. luciabesøg og mor Magda har da også med »sit følge« opnået adskiligt i årets løb, været til 70-års fødselsdag i Vejen, til guldbryllup i Trappendal, til Ingerslevs sølvbryllup, til fru Maren Kristensens

90-årsdag, truffet slægt og venner på biltur rundt om på Fyn i sommerferien, i oktober på Jyllands hjemlige jord, en dag således i Århus nogle og tyve »universitetsstuderende« ved et hyggeligt kaffebord — med tilfredsstillende konstateret, at der nu atter på færger og lign. trafiksteder serveres på tiltalende vis havregrød med dejlig sød mælk, sukker og smør, friskkogte kartofler m. smør for næsten mindre end en kop kaffe koster — men M. L.s største oplevelse var dog en diset aften at være med i det mægtige fakkeltog København igennem, der ønskede at bære Sydslesvigs sag frem på rigsdagen.

Noget af det bedste, der er sket siden sidst, er næsten, at Lundgaards er kommet til at bo så rart og kønt oppe ved deres egen »menage«, har fået et dejligt hus rejst af det moderne barakmateriale, som til en vis grad i disse mærkværdige byggetider dog har været i frihandel, et hus, som under stor fornøjelse er indviet adskillige gange, når Julle har fået besøg af gl. elever, og at »Lasse«, frk. Karen Banke Larsen, har fået sin egen ungdomsskole begyndt i Hammel under navn af »Frisenborgegnens ungdomsskole«. — Foruden billedrækken af 5 mdr. husholdningselever på gl. Ankerhus har M. L. også fået, som den »jydske lov«, de tidligste lærerinder fra 1901—02 og op til vore dage samlede og ophængt på Husholdningsregensen, Øvelsesskolens elever i Sognekøkkenet og skolekøkkenlærerinderne i Landsbyens skolekøkkens kontor — og derved dukker navne frem — Kirstine Galle, der foruden aftenskole også begyndte arbejdet i frugterierne — Astrid Nielsen og Thyra Mailand fra 1902, Kisse Møller fra 1923, Johanne Sørensen fra 1925, Sigrid Øther fra 1926, Johanne Jørgensen fra 1932, Marie Eggert fra 1936, Elisabeth Fønns fra 1944 — og derved fæstnes tiden og minderne endnu stærkere. m.

Fra ankerhuskredsen i København

sender fru Karen Bronee som formand for den sin bedste hilsen gennem årsskriftet, også for at sige, at alle gl. ankerhusere er velkommen til kredsens møde. — Ved at skrive eller telefonere vil De altid kunne få forbindelse med den. Gammeltoftgade 18, telefon Palæ 4464 y. — Næste sammenkomst bliver formentlig 2. eller 3. lørdag i februar.

Kredsen tæller over hundrede medlemmer, og der afholdes almindeligvis tre sammenkomster om året, hvortil vi som regel har den glæde også at se gl. lærere og venner fra Ankerhus.

Alle er velkomne som medlem eller gæst i Københavns ankerhuskreds.

Th. P. Hejle: — at lære er at opleve.

Glædelig jul

denne smukke hilsen vil vi gennem årsskriftet gerne sende ud til de mange, vi har haft den glæde at have haft forbindelse og kontakt med, til de, der har været på Ankerhus som kursusedtagere, som tidligere elever, som medarbejdere, som besøgende — som kendinge og venner af skolen, som er kommet til os fra Grønland, Færøerne, Norge og Sydslesvig.

Og i forbindelse med denne hilsen vil vi gerne udtale ønsket om, at De hver på Deres område må nå noget af det, De tilstræber, få den tilfredsstillelse, som et udført arbejde giver, som en opnåelse af et oprigtigt ønske betyder, føle glæden af at kunne være andre til nytte, til hjælp, til opmuntring.

Og vi vil gerne takke alle, der har sendt os venlige tanker, skrevet til os, fortalt os om deres hjem og virke, men skoleforholdene umuliggør jo næsten en besvarende brevveksling, men De må føle Dem forvissel om, at vi skønner på de breve, De glæder os med — og vi kan bogstavelig længes efter at høre, hvordan det går Dem. Det er selvfølgelig navnlig, når De rejser ud herfra i nye stillinger, og vi tænker særlig på de unge lærerinder, længes efter at høre, hvorledes de klarer skærene, hvor deres teltpæle kommer til at stå.

Denne hilsen vil ikke alene skolen, »Ankerhus« med dens forskellige afdelinger og deres lærere bede Dem modtage, men også selve »Foreningen Ankerhus« med dens bestyrelse og formand, frk. Margrete Pedersen, Hadsten, og med denne vor julehilsen også ønsket om

Godt nytår!

Fru Guld's og fru Lauridsens undervisningsvejledning ventes udsendt i nyt oplag. — Folkevirkes blad »I dag« er så værdifuldt et månedsskrift, at det burde ind i alle hjem.

Kursusdeltagere 1949

Husholdningslærerinder, dimitterede $26\frac{2}{3}$ 1949.

- 646 Karen Margrethe Aabye-Ipsen, Brænøre, Taps, $93\frac{1}{3}$ mg
 647 Sigrid Bak, Rodskov, Løgten, 105 ug ÷
 648 Kirsten Birkbøll, Rahbechs Alle 26, København V, $98\frac{1}{3}$ mg
 649 Kirsten Carsted, Heibergsgade 30, Aarhus, $104\frac{1}{3}$ mg+
 650 Ellen Christensen, Hasle, Aarhus, $102\frac{1}{3}$ mg+
 651 Helene Christiansen, Rønnekilde, Jyderup, 98 mg
 652 Johanne Christiansen, V. Haven, Dybvad, $75\frac{1}{3}$ g+
 653 Monna Corneliussen, N. B. Abelsvej 29, V. Aker, Oslo, 104 mg+
 654 Ruth Fiedler-Jensen, Skagen, $100\frac{2}{3}$ mg+
 655 Emmy Frandsen, Hulbæk, Ørum-Sønderlyng, $103\frac{1}{3}$ mg+
 656 Ingeborg Fredslund, Særslev, Starreklint $93\frac{2}{3}$ mg
 657 Inger Hansen, Kyse, Hyllinge, $83\frac{2}{3}$ g+
 658 Merete Hauen-Linckilde, Sct. Knudsvej 21, København V $90\frac{1}{3}$ mg ÷
 659 Grethe Hemmingsen, Næstved $98\frac{2}{3}$ mg
 660 Grethe Holm, Thorup, Tranbjerg $96\frac{1}{3}$ mg
 661 Kirsten Ingvorsen, Københavnsvej 110, Roskilde $103\frac{2}{3}$ mg+
 662 Else Jensen, Vaar mark, Sebbesund 91 mg ÷
 663 Gerda Jensen, Vedbysønder, Frederikslund $99\frac{1}{3}$ mg
 664 Ingeborg Richter Jørgensen, Hjelmensgade 26 Aarhus $91\frac{1}{3}$ mg ÷
 665 Randi Kock, Grejsdals landevej 12, Vejle $105\frac{1}{3}$ ug ÷
 666 Asta Kring, Højen, Vejle 106 ug ÷
 667 Karoline Aagaard Kristiansen, Meller, Flauenskjold 100 mg
 668 Signe Kristiansen, Højvang, Daugaard 97 mg
 669 Rigmor Laursen, Raunstrup, Hjallerup $84\frac{1}{3}$ mg ÷
 670 Elsebeth Lerche Madsen, Hornum Østergaard, Braaskov 99 mg
 671 Elisabeth Nielsen, Ølsted skole, Løsning $89\frac{2}{3}$ mg ÷
 672 Frida Kampp Pedersen, Topshøj, Sorø $98\frac{1}{3}$ mg
 673 Kirsten Pedersen, Engelstofte, Glumso 103 mg+
 674 Aase Petersen, Plejelt, Esrom $99\frac{1}{3}$ mg
 675 Esther Thorø Petersen, Bredgade 83, Skern 96 mg
 676 Gurli Dupont Pedersen, Fredericia $97\frac{2}{3}$ mg
 677 Margrethe Rasmussen, Guldborg $96\frac{1}{3}$ mg
 678 Gerd Ryg, Sandane, Norge $97\frac{2}{3}$ mg
 679 Gunvor Sårheim, Huitfeldtsгатen 8 b Oslo $102\frac{2}{3}$ mg+
 680 Margit Schade, Dalgasvej 3, Viborg $95\frac{1}{3}$ mg
 681 Elsebeth Steensen, Flegborg 2, Vejle 102 mg+
 682 Cate Stockfleth, V. Torvgaten 11, Bergen $100\frac{2}{3}$ mg+
 683 Maren Susgaard, Lybæk, Hee 98 mg
 684 Thurid Svanstrøm, Skanderborgvej 23, Aarhus $96\frac{2}{3}$ mg
 685 Elisabeth Sølvsten, Odensegade 4, Aarhus 104 mg+
 686 Rigmor Sørensen, Fuldby, Sorø $100\frac{2}{3}$ mg+
 687 Bolette Vad, Vadgaard, Herborg $103\frac{2}{3}$ mg+
 688 Inge Vandel, Hostrupvej 19, Kolding 86 mg ÷
 689 Grethe Westergaard, Højbjerggaard, Rødkjærsbro $108\frac{1}{3}$ ug ÷
 690 Astrid Øksne, Nordby, Nittedal, Oslo $104\frac{2}{3}$ mg+

*Elever bestået seminariets 1ste års eksamen
i praktisk husgerning*

- 744 Mathilde Aagaard, Stenum, Brønderslev
 745 Dorte Aamand, Elkjærsgaard, Starup, Gravens
 746 Esther Andersen, »Markusholm«, Tommerup
 747 Gertrud Krarup Basse, Ll. Pederstræde 20, Viborg
 748 Birgit Boldsen, Statonsgade 19, Risskov
 749 Tove Bruncke, Chr. Koldsgade 27, Kastrup
 750 Marie Christensen, Uldum
 751 Annelise Feldthusen, Østergaard, Pjedsted
 752 Jørgine Frank, Lindsnakkevej 5, Aabenraa
 753 Dagny Godager, Stange, Norge
 754 Birgit Grosen, Vesselbjergvej, Hadsten
 755 Gunnlaug Gulbrandsen, Svinøy, Mandal, Norge
 756 Ingrid Halgaard, V. Lundby, Vejrum, Struer
 757 Hanne Hansen, Borgmesterbakken 18, Horsens
 758 Astrid Henriksen, Gestelevlunde, Espe
 759 Karla Ingvorsen, Vennerslyst, Hasle
 760 Else Jacobsen, Ringstedgade 74, Næstved
 761 Johanne Jenssen, Alf Erlingssonsgaten 1, Sarpsborg, Norge
 762 Kirsten Jørgensen, Normasvej 15, Valby
 763 Betzy Kjeldsen, Sydgaard, Hald
 764 Karen Kjær-Nielsen, Ny Hjallesgaard, Hjallesø
 765 Karen Margrethe Knudsen, Fristrup, Hobro
 766 Mariane Hyldahl Lauritsen, Nr. Chausse 22 a, Aabenraa
 767 Ester Marcussen, Brarup, Sydslesvig
 768 Else Mengel, »Bøgelyst«, Jordløse
 769 Frida Møller, Boulstrup
 770 Petra Nielsen, Strandgaard, Tranderup, Skelskør
 771 Birthe Nørgaard, Skanderborgvej 5, Hadsten
 772 Ellen Olsen, Kildevang, Hørve
 773 Ingrid Pedersen, Strandholm, Kølstrup
 774 Else Pilegaard, Sallinge, Højrup
 775 Elsebeth Røgilds, Stampevej 14 a, Vejle
 776 Ellen Skautrup, Statoinsgade 23, Risskov
 777 Marie Lysgaard Slaatto, Lumholtzgaten 6, Lillehammer, Norge
 778 Helga Solheim, Sandane, Norge
 779 Signe Thomsen, Hogager
 780 Anna Tobiasen, Niløse, Dianalund

Elever paa 1ste års kursus fra maj 1949.

- Else Elbæk Andersen, Gjøl, Aabybro
 Ingrid Andersen, Øxenbjergvej 1, Svendborg
 Agnete Asbjørn, Emil Pipersvej 41, Kgs. Lyngby (maj-juni)
 Jane Berthelsen, Østre alle 64, Ålborg
 Mette Bierring, Amtssygehuset, Roskilde
 Anna Margrethe Bjerregaard, Assendrup, Daugård
 Johanne Bangsgaard Christensen, Harringgaard, Hørdum
 Ruth Christensen, Fåborgvej 49, Assens
 Anna Erichsen, Tvedegaard, Stubbekøbing
 Mary Feddersen, Sdr. Bork
 Anne Tronstad Gimse, Melhus, Norge

Anne Marie Hansen, Øster Alle 35, Vejen
 Magda Hansen, Hårslev efterskole, Sandved
 Karen Hesselballe, Egtved
 Bodil Hjorth, Lynggård, Lobbæk (maj-juni)
 Grethe Jensen, Egeslevmagle, Skelskør
 Inga Fisker Jensen, Kastbjerg, Havndal
 Johanne Jensen, Lendum, Sindal
 Anna Margrethe Jessen, Thorsbjerg, Over-Jerstal
 Harriet Johannesen, Sponvika, Halden
 Anne Marie Johansen, Brem, Rødding
 Ellen Johansen, St. Velling, Børkop
 Ella Klærke Johansen, Fyensgade 11², Århus
 Marit Jølle, Beitstad, Norge
 Ruth Jørgensen, Poulsgade 39, Herning
 Ellen Knudsen, Nørregade 53, Vejen
 Signe Ladefoged, Ørby, Koldby, Samsø
 Bente Klottrup Larsen, Ellidshøj
 Margrethe Larsen, Hejnede, Borup
 Anna Ljørring, Mogensgade 42, Viborg
 Karen Manniche, den internationale højskole, Helsingør (maj-aug.)
 Anne Mathiessen, Vesterende, Ballum
 Inger Grethe Mortensen, Østrupvej 15, Tarup, Odense
 Alice Lemcke Møller, Jernbanegade 21, Ålborg (maj-juli)
 Ane-Margrethe Møller, Ellingebjerg, Højby
 Margrethe Juul Nielsen, Rude, Odder
 Ellen Rask Nielsen, Nørregade 18-20, Århus
 Dorthea Peen, Sundbygård, Ø. Sundby, Ålborg
 Inge Pihlholm, Bavnhøj, Storehedinge
 Signe Ravn, Askov, Vejen
 Grete Samuelsen, Rådhusgatan 8, Kristiansand S, Norge
 Ellen Satterup, Storgade 16, Sorø
 Inga Sommer, Spentrup
 Iris Thøgersen, Glyngøre
 Ingeborg Westergaard, Griffenfeldsgade 50², København N.

5 mdrs. husholdningskursue fra maj 1949

Ellen Andersen, Nr. Saltum
 Inger Billegrav, Bøgede, Kværkeby
 Aase Bonde, Svogerslev, Roskilde
 Anna Marie Brogaard, Vestergade 103, Slagelse
 Anni Christoffersen, Kulsbjerg, Stensved
 Sonja Christensen, Holcks plads 11, Brønshøj
 Birthe Christiansen, Benløse, Ringsted
 Irene Christiansen, Ortved, Ringsted
 Gudrun Dam, Smedegaard, Køllergaard
 Annegrethe Jensen-Egebjerg, Østerbrogade 39, København Ø
 Sigrid Feddersen, Sild
 Kirsten Gjetting, Følleslev
 Wilma Holst, Toftingegade 4, Tønning
 Jytte Jensen, Kollekolle, Vig
 Ella Jensen, Nørtved, København
 Birthe Jentoft, Ubby, Jerslev
 Else Jespersen, Imminggård, Køllergård
 Else Riise Johansen, Alkjærsg teglværk, Skjern

Målfrid Krogsrud, Ullern skole, Skarnes, Norge
 Kristine Larsen, Henningsvær, Lofoten, Norge
 Anna Luise Lorenzen, Foreningsgade 23, Flensborg
 Inga Marker, Skovvang, Nylars, Køllergård
 Tove Nielsen, Grauballe, Nygård
 Elly Nielsen, Damgård, Egense, Svendborg
 Karen Nielsen, Klarskovgård, Øxendrup
 Frieda Nielsen, Kobberrønnen, Flensborg
 Grethe Olsen, Snekkerup, Borup
 Lilly Olsen, Kallehave mark, Kallehave
 Inger Margrethe Pedersen, Balslev, Ejby
 Lise Petersen, Vig
 Inge Pontoppidan, Svinget 2, København S
 Edel Skovsgaard, Nr. Saltum
 Aud Sørensen, Midgarvej 5, Jar, Norge

5 mdr.s husholdningskursus fra november 1949

Birthe Blom, Godthaabsvej 50, København E.
 Anna Marie Brogaard, Vestergade 103, Slagelse
 Gretel Carstensen, Keitnin, Sild
 Emmy Christensen, Femø
 Ruth Christensen, Ll. Kjøvtoft, Jels
 Marie Clausen, Kaslund
 Hildegard Flatterich, Ladefod 58, Slesvig
 Else Marie Godiksen, Faartoft, Thisted
 Dagmar Heltoft, Heltoftegaard, Outrup
 Else Breiner Henriksen, Fourfeldt, Esbjerg
 Emmy Hansen, Føns, Nr. Aaby
 Lis Hooge Hansen, Johnstrupsvej 3, Sorø
 Kylie Bluhme-Hansen, Sofievej 12, Holbæk
 Jonna Jensen, Rosenhøj, Fakse
 Karen Margrethe Jeppesen, Hjortekærvej 134, Klampenborg
 Lis Walsted Jeppesen, Sct. Pedersstræde 9, Roskilde
 Inge Gais Johansen, Solsortvej 35, København F
 Lilli Jørgensen, Ellingegaard, Dyssekilde
 Jonna Jørgensen, Nørregade 7, Ejby
 Tove Jørgensen, Klodskov, Tingsted
 Ingrid Kristensen, Toftlund, Gettrup
 Annelise Laugesen, Ny Grevhave, Ulstrup
 Ruth Larsen, Bregnevej 6, Gentofte
 Ruth Larsen, Frederiksberg, Sorø
 Else Levsen, Schuby, Slesvig
 Ose Luche, Keitnin, Sild
 Elly Bay Nielsen, Aabyskov, Skaarup
 Inga Klit Nielsen, Skibsby, Hjørring
 Gudrun Nielsen, Ørsted, Rørmosehus, Ørsted
 Henny Olsen, Sørup, Eskildstrup
 Grethe Qvistgaard-Pedersen, Glaciset 21, Lyngby
 Edith Borchert Pedersen, Systofte, Nykøbing F.
 Conny Palm Pedersen, Stendyssevej 4x, Hellerup
 Vera Pedersen, Sandefjord, Norge
 Else Laulund Rasmussen, Skaarupøre, Skaarup
 Helene Sunesen, Hunstrup

3 mdr. mere teoretisk kursus fra 5. januar 1949

Andrea Andersen, Ejby, (januar-februar)
 Anna Margrethe Bjerregård, Assendrup, Daugård
 Thyra Christensen, Glyngøre
 Esther Clausen, Købelev
 Dagny Gundersen, Kjelst, Billum
 Anna Margrethe Jessen, Thorsbjerg, Over Jerstal
 Inger Lauritsen, Vallerbæk skole, Karup
 Tinne Laursen, Stensballe, Horsens
 Anne Mathiesen, Vesterende, Ballum
 Ragnhild Meedom, Simmelkjær
 Ane-Margrethe Møller, Ellingebjerg, Højby
 Karen Th. Nielsen, Hårby, Skanderborg
 Eva Sievertsen, Hundige, Greve
 Iris Thøgersen, Glyngøre

Øvelsesskolen september-december 1949

Gunhild Frederiksen, Axelvegdgård, Rønnede
 Birthe Jølst, Lindegård, Præstø
 Aase Bille Kaufmann, Sønderby, Borre
 Alice Knudsen, Tranmosegård, Nyborg
 Inga Nielsen, Munkdrup, Randers
 Solveig Krag Ottesen, Andsig, Hejls
 Birthe Petersen, Sønderby, Borre
 Else Tågholt, Møllegade 26, Skanderborg

Skolekøkkenlærerindeuddannelsen

der de sidste par år har været indstillet, begynder igen til 1. aug., dog kun med et 5 mdr. afsluttende kursus efter fornøden uddannelse. — Denne ordning er for nogle år siden optaget med Undervisningsministeriets billigelse, dels for at give lærerinder i folkeskolen lidt lettere adgang til uddannelsen, idet det tænkes, at de kunde tage den fornødne foruddannelse gennem et par feriekursus på deres hjemegn, dels for at give de unge lærerinder, der har optaget husgerning som speciallæsning på seminariet de sidste 2 år den fornødne afsluttende uddannelse. — Som forberedende kursus kan der eventuelt også tages et 3 mdr.s kursus fra maj enten på Gl. Ankerhus, på Hadsten eller anden husholdningsskole — hvis man ikke har været på husholdningsskole tidligere.

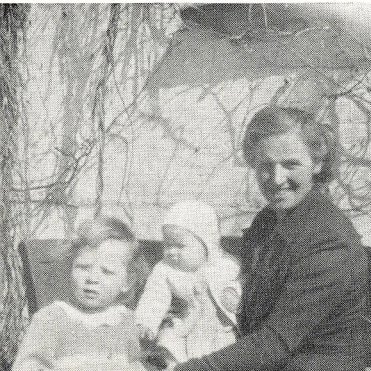
Billedbladene 1949

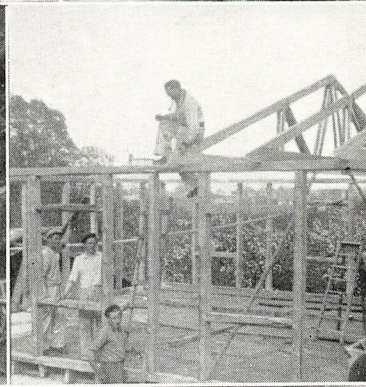
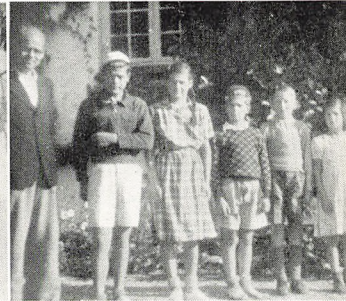
Første side begynder med et billede af et interessant besøg skolen havde den 2. september af den engelske undervisningsminister mr. Tomlinson m. frue sammen med undervisningsminister Hartvig Frisch, kontorchef fru Torkild-Hansen, departementchef A. Michelsen, dr. Nørlund m. fl., ved siden af ser vi fru Saxtorph og miss Frazer fra Britisk Guinea. I næste række Halldora Bjarnadottir fra Island, husholdningsinspektør fru Ulla Pedersen på vej på inspektion på gl. Ankerhus, og så igennem portåbningen på Trelleborg ses de græssende får på voldene, længere nede har vi pioneren fru Schønberg Erken fra Norge og Hjerdis Kirkås med sin lille pige Gro udenfor feriehuset, vi har sommerpiger og frk. Tarps mor i hyggeligt samvær med M. L., forneden fru Nico med Bodil fra Dragør og Vagns lille moderløse Gurli og flaget vajende for sidste års dimittender.

På anden side hilser Aksel Dahlerup af svanerne, mens »generalstaben« fra Regensen gør honnør. Vi har tre bornholmere i høstakken, lærerinder fra gl. Ankerhus, Kirsten Gjetting på trappen med 6 af feriedrengene syngende »I østen stiger solen op«, vi ser Folke Trier-Hansen med fem af sine børn, en række af 1ste års elever og et lille billede af fru Hansigne Hansen, — af muremester Langkjær, der tager et overblik over situationen efter ved skorstenen at have gjort et skøn over udviklingsmulighederne. Vi ser den nye etage skyde op, nogle af malerne parat til at tage fat, nedenunder et udsnit af det gode resultat, Søren Toft i fuld sving og laboratoriet i sne.

På tredje side ses M. L. ønskende Signe Kristiansen tillykke med Ankerhusmedaljen modtaget som bevis for at være uddannet som husholdningslærerinde. Vi har Peter og Claus fra Slesvig i fuld trillebørsfart og tante Calines billede fra gildet i højen, som nu pryder legestuen. Vi har desuden et fornøjeligt billede fra elevmødet med K. B. (fru Bronée) i midten og Karen Harrekilde på fløjen. Vi har Julle fra haven og hr. Damslund reddende en kop kaffe på husholdningsudstillingen, snapshot fra haven, fra feriehuset af »vitaminpigerne«, og et gammelt billede af jubilæumsholdet 1929 med deres øvelsesskole — et dejlig dansk billede, hvor gæster fra Rensborg går i kreds og synger — »og gamle Danmark skal bestå« — og så midt i det hele ligger et billede af Thorning mølle, som fru M.L.s bedstefar, Laust Eskildsen, for hen imod 100 år siden lod opføre ved hjælp af 25 teglbrændere fra Lippe Detmold — ak, uden vinger nu.

På sidste side har vi tilladt os at medtage et billede af hendes majestæt dronning Alexandrine, som i år på den hellige juleaften bliver 70 år, hende vi allesammen hylder og ønsker godt nytår.

Ankerhus afholder:

2 års kursus til uddannelse af husholdningslærerinder

Kursus til uddannelse af skolekøkkenlærerinder

5 mdr.s kursus for unge piger i husmodergerning

3 mdr.s mere teoretisk kursus fra januar

Studerende elever modtages